PÄIVÄSTÄ TOISEEN

Hyvinvoinnin ihanne on kevyt perusta elämälle.
TOHTORI SEPPO NIEMELÄ

TERVEENÄ TYÖSSÄ

Taikamaton matkaajat

”Me ollaan Maijan kanssa Taikamaton matkaajien kovimmat naurajat ja innokkaimmat tehtävien tekijät. Ehkä siksi me saadaan niin hienoa jälkeä aikaiseksi.” Näin kertoi kuusivuotias esikoululainen silmät loistaen. Aikuinen jäi oikein miettimään tätä viisautta. Mistä tuo pikkuinen saparopää tietää ja taitaa sen, mitä isommatkaan eivät vielä osaa vai ovatko ehkä unohtaneet?

Huumorilla ja naurulla on tutkitustikin positiivinen vaikutus oppimiseen. Huumori virkistää, herättää kiinnostuksen opeteltavaa kohtaan, luo tehokkaan ilmapiirin ja tekee oppimisesta nautittavaa. Huumori oppimistilanteessa vaikuttaa myös lapsen tunteiden kehitykseen positiivisesti, parantaa koetuloksia ja edistää tarkkaavaisuutta.

Huumori avartaa, innostaa ja lisää elämäniloa. Se vähentää stressiä, antaa aikaa oppimiselle ja luovuudelle. Ilon ilmapiirissä on innostunut tunnelma. Huumori lisää läheisyyttä ihmisten välillä, luo ihmiselle tärkeän yhteisöllisyyden kokemuksen.

Jo pienen eskarilaisen isovanhempien kouluaikoina keksittiin, että rento, jännitteetön ja epäaggressiivinen ilmapiiri koulussa helpotti työrauhan ylläpitämistä. Kun oppilaat saivat nauraa vapaasti, heidän ei tarvinnut aiheuttaa häiriötä tai pelleillä. Vielä kun opettajat pystyivät nauramaan vapaasti, he myös näkivät oppilaiden käytöksen eri tavoin ja olivat näin ollen vähemmän kriittisiä oppilaiden tekemisille tai tekemättä jättämisille. Näyttää siltä, että viimeinkin tämä hieno havainto on saanut tilaa opetuksessa!

Opettaja voi hyödyntää naurua saadakseen oppilaat tehokkaaseen työskentelyyn. Edellytys on, että hän osaa käsitellä tilanteita niin, että kaikki nauravat yhdessä. Kukaan ei kai halua, että minulle nauretaan, mutta yhdessä nauraminen on voimauttavaa.

Lapsen nauru on harvoin ivanaurua. Useimmiten nauru lähtee aidosta ilosta ja innostuksesta. Naurulla on taipumus tarttua.

Lapsi löytää huumorin valloittavan spontaanisti. Työskentely voi olla hauskaa ja mielikuvitusta kutkuttavaa. Voisimmeko me aikuiset oppia jotain siitä ilosta, innostua työstämme ja saada näin hyvää jälkeä aikaiseksi?

ANNA-RIIKKA PUKARI toimii työturvallisuusagronomina Melassa

anna-riikka.pukari@mela.fi

JAANA KANKAANPÄÄ

Vain yksi kuljettaja viidestäkymmenestä ajaa aina nopeusrajoitusten mukaan.

Lähes kaikki ajavat ylinopeutta

Liikenneturvan tutkimuksen mukaan liikennesääntöjen tuntemus on parantunut. Sääntöjen noudattaminen autoilijoilta kuitenkin unohtuu. Lähes kaikki autoilijat ajavat välillä ylinopeutta.

Liikenneturvan tutkijat pitävät suomalaisten liikennetietoutta keskimäärin riittävänä. Siltä osin kehitys on vienyt myös parempaan suuntaan.

Toki puutteitakin on. Viisi autoilijaa sadasta ei tunne edes kärkikolmiota.

”Tuo on hurja ja pelottava tieto. Se voi johtaa onnettomuuksiin”, sanoo suunnittelija **Leena Pöysti**.

Parhaiten säännöt ovat miesten hallinnassa. Se lienee kytköksissä siihen, että he ajavat eniten autoa.

”Ongelmana on, että liikennesääntöjen tietäminen ei tarkoita niiden noudattamista. Siihen tarvitaan tiedon lisäksi tahtoa.”

Sääntöjen noudattamatta jättämiset ilmenevät esimerkiksi ylinopeuksina ja suojateiden turvattomuutena. Vain kaksi kuljettajaa sadasta kertoi ajavansa aina nopeusrajoitusten mukaan.

Myös kännykkään puhuminen on yleistä. Lähes joka kymmenes autoilija puhuu ajaessaan kännykkään.

Valtion on tarkoitus uudistaa tieliikenteen lainsäädäntö vuoteen 2015 mennessä. Liikenneturva toivoo uudistukselta selkeyttä. Esimerkiksi 250 liikennemerkin joukossa saattaa olla karsittavia.

JARMO PALOKALLIO

LUKENUT MIES

Katkera kenraali

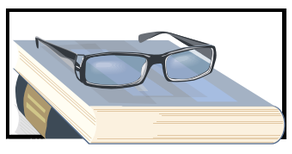

Sotilaiden elämäkertojen kirjoittajia on karkeasti neljänlaisia. Kaikilla on ansionsa ja vikansa.

Tutkijoiden kirjoittamat ovat parhaita. Joskus he ali- tai yliarvioivat lukijan asiantuntemuksen. Sotilaat pysyvät tiukasti asiassa, mutta usein he hairahtuvat selostamaan tapahtumia komppanian tarkkuudella.

Toimittajat taas paisuttavat yksittäisen henkilön tai kiinnostavan tapahtuman merkitystä kokonaisuudessa. Sitten on vielä jälkeläiset, jotka helposti jumittuvat suuren sukulaisensa muistoihin ja muistiinpanoihin.

Päivi Tapola pitää luokitella sukulaiskirjailijaksi. Hän on kenraali **K.E. Tapolan** pojantytär, joka oppi pienestä pitäen tuntemaan kenraali **Harald Öhquistin** naapurin setänä. Oli hyvä ratkaisu ottaa tohtori **Mikko Karjalainen** kirjoittamaan elämäkerran sotahistorialliset osuudet.

Toki Päivi Tapolan työn jälki on ensimmäisten kirjojen jälkeen huomattavasti kehittynyt. Kiinnostavasti kuvataan muun muassa Suomen tunnetuimpiin natseihin kuuluneen **Johannes Öhquistin** ja hänen jyrkän kielteisesti kansallissosialismiin suhtautuneen upseeripoikansa suhde.

Harald Öhquist (1881–1971) valmistui juristiksi, lähti Saksaan jääkäriksi ja valmistautui sotien välillä Kannaksen puolustuksen johtajaksi. Talvisodassa Öhquist johtikin siellä armeijakuntaa. Kohtalokkaasti Summan läpimurto tapahtui hänen lohkollaan. Kun vielä aikaisempi ”hölmön tölväys”, verisesti epäonnistunut vastahyökkäys meni hänen piikkiinsä, kenraali joutui Mannerheimin epäsuosioon.

Asemasodan vuosina Öhquist sai vielä palata joksikin aikaa rintamalle armeijakunnan johtoon mutta siirrettiin ennen 1944 ratkaisuja takalinjoille. Siitä sotilas oli elämänsä loppuun katkera.

PEKKA ALAROTU

Päivi Tapola & Mikko Karjalainen: Mannerheimin haastaja kenraali Harald Öhquist. 378 sivua. Otava.

Yhteisöllisyys on hyvää lääkettä

”Sosiaalinen pääoma voi vaikuttaa terveyteen tehokkaammin kuin terveydenhoito.”

PEKKA FALI

”Sanotko kuolinvuoteella, että kiitos, hyvin olen voinut?” Seppo Niemelä nauratti yleisöään.

OULU (MT)
Yhteisöllisyyden arvostus vaihtelee eri aikakausina. Välillä kaikki siihen viittaavakin oli leikkauslistalla, ja esimerkiksi kansansivistyksestä tehtiin vapaata sivistystyötä, kertasi tohtori **Seppo Niemelä** Koti maalla -hankkeen päätösseminaarissa Oulussa torstaina.

Myös määritelmät vaihtuvat. Tärkeintä on, että voi tuntea kuuluvansa johonkin itselleen merkitykselliseen yhteisöön.

On sanottu, että sosiaalinen pääoma, jota yhteisöllisyydessä kartutetaan, voi toimia terveyden eduksi paremmin kuin hyvät terveyspalvelut.

Ihmisen ei ole hyvä olla yksin. Se näkyy vaikkapa kuolleisuustilastoissa.

Tärkeää on myös tunne siitä, että voi vaikuttaa asioihin. Tässä suhteessa tilanne Suomessa ei ole hyvä. Eri kyselyissä yli puolet sanoo, että asiat menevät kuin menevät, ”ei niihin meikäläinen voi mitään vaikuttaa”.

Hyvä vai onnellinen

Hyvinvoinnin ihannetta Niemelä kritisoi.

”Se on kevyt perusta elämälle.”

”Tässä voi käyttää kuolinvuoteen näkökulmaa. Jos sinulta kysytään siinä, miten se elämä meni, vastaatko että kiitos, hyvin olen voinut.”

Onnellisempaa on, jos voi vastata eläneensä arvokkaan, merkityksellisen elämän.

Luottamus ratkaisee

Yhteisöllisyyden hyvien vaikutusten lista on pitkä: Vähäisempi rikollisuus, lasten hyvinvointi, kansanterveys, vähäisempi korruptio ja veronkierto ja parempi markkinoiden toimivuus.

Ei voi tehdä vilunkia, kun joutuu kuitenkin katsomaan naapuria silmiin.

Markkinat toimivat, kun vastapuoleen voi luottaa.

Niemelä arveli, että Venäjän ja Kreikan monet vaikeudet saattavat perimmiltään johtua juuri tästä. Kukaan ei luota kehenkään.

Vuosisatojen aikana on muodostunut kansalaishyveeksi varastaa pahalta hallitsijalta.

Hyvä paha yhteisö

1800-luvun puolesta välistä 1960-luvulle kestäneellä kukoistuskaudellaan kansalaisjärjestöt nuorisoseuroista opintopiireihin ja kirkkokuoroihin nostivat Suomen yhteiskunnan aivan uudelle tasolle.

Kehitys oli huikea, mutta sekin aika meni ohi.

Niemelä kertoi itsekin tunteneensa järjestöjen ja yhteisöjen paineen joskus tukahduttavaksi.

Etelä-Pohjanmaalla saattoi yhdellä ratkaisulla tehdä monta valintaa. Kun valitsi pankin, tuli valinneeksi samalla puolueen ja lehdenkin.

Paljon pahempana yhteisöllisyys esiintyy, jos se on suljettu ja torjuu ulkopuoliset vaikutukset ja arviot.

”Silloin sen suojissa voidaan tehdä paljon pahaa”, Niemelä sanoi. Hän otti esimerkiksi rikolliset moottoripyöräkerhot.

Seminaarin keskustelussa pohdittiin samaa suljetun yhteisön ongelmaa.

Pudasjärven kehittämisasiantuntijan **Virpi Harilahti-Juolan** mukaan uusia tulijoita ja heidän ajatuksiaan ei arvosteta, ”jos kaikki on jo valmiiksi ajateltu”.

JOUKO RÖNKKÖ

RAVIT

Alkuun toivotaan yllätyksiä

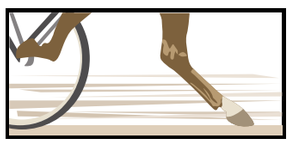

Vermon keskiviikkokierros alkaa tasaisen oloisella lämminveriryhmällä, jossa lähes jokaisella osallistujalla on mahdollisuutensa. **Tuomas Korvenojan** kolmevuotias Baltic Yankee saattaa olla kyvyiltään porukan paras, mutta se ei ole kilpaillut täysin luotettavasti ja tulee tähän starttiin paussilta.

Milady Leader pelataan toisessa kohteessa syystä selväksi suosikiksi. **Petri Klemolan** tamma on tehnyt viime aikoina nousujohteisia esityksiä ja oli tuoreimmassa startissaan Kuopiossa suorastaan ylivoimainen.

Vermossa ohjelmassa on mailin ryhmä. Milady Leader kiihdyttää sisäradalta, joka voi olla oikotie onneen tai huonoimmassa tapauksessa loukkupaikka. Ulkopuolelta lähtee useampi vauhdikas avaaja. Jos yksikin niistä pääsee alussa edelle, suosikille tulee tukalat oltavat.

Suomenhevosten lähtö jäi vähän vajaaksi, eikä taso ole kauhean korkea. Osallistujat eivät ole juhlineet useilla voitoilla, mutta joku niistä saa tulosrivistöönsä nyt ykkösen. Runsas rastitus on järkevin valinta.

Sen jälkeen päästään vihjesysteemin varmoihin. Kummallakin hevosella on näennäisesti huono lähtöpaikka, mutta siitä ei niiden kohdalla ole ratkaisevaa haittaa.

Tapper hakee jo kolmatta peräkkäistä täysosumaa. Se arvottiin takariviin, mutta kun se ei ole alkumetreillä kuitenkaan nopeimpia, paikasta voi olla jopa hyötyä. Se riippuu luonnollisesti muiden edesottamuksista. Tapperin osakkeet nousevat sitä enemmän, mitä kovempaa tempoa muut pitävät.

Derbytoivo on ravien päälähtö. Mukana on kahdeksan hienoa kolmevuotiasta lämminveristä, joista Harmi's Frido ja Greenleaf Slim erottuvat korkeimpaan kastiin.

Moni pelaaja laittaa kupongille kaksi merkkiä, mutta vihjeeseen tulee vain Greenleaf Slim. Se on hävinnyt loppusyksyn aikana ainoastaan Express Duolle, joka on päässyt heti alussa sen etupuolelle. Se pystyy lähtemään terävästi, mikäli **Mika Forss** haluaa satsata kiihdytykseen, jolloin kärkipaikka on sen ulottuvilla. Harmi's Frido joutuu siinä tapauksessa tekemään matkan varrella paljon enemmän töitä.

Vuotta vanhemman ikäluokan parhaita vastaan tasaväkisesti otellut Leemark's August on tehnyt tauon jälkeen kaksi hyvää esitystä ja lienee ikävästä lähtöpaikastaan huolimatta päätöskohteen suosikki.

Sisäpuolelta lähtevä Bluehill's Warning on Leemark's Augustin tavoin kirikykyinen ravuri, joka ohittaa päätösvaiheessa monta vastustajaa. Ideamerkkinä vihjeeseen tulee lisäksi Charlie Bear, joka on tulosrivistöään tuntuvasti paremmassa vireessä. Laukka on ollut pinnassa, mutta ravilla pysyessään se lähtee kohtalaisen hyvin ja saattaa päästä etenemään keulaan, josta sitä on vaikea syrjäyttää.

Vihjesysteemi:

1. lähtö: 3 Baltic Yankee, 5 Get On Up, 6 Vex Ant Expert, 2 Arctic Holiday, 8 Aspenhill's Amor, 11 BWT Lady Killer, 9 Ganador, 10 Pinehill's Star (1, 4)
2. lähtö: 1 Milady Leader, 4 Robin Maguire, 3 Born In Birdland, 9 Brien Blend (7, 5)
3. lähtö: 9 Krigori, 4 Lola-Mi, 6 Onskatar, 2 Villiking, 10 Linella, 1 A.L. Viri, 8 Turparulla, 7 Hilpertliina (3, 5)
4. lähtö: 10 Tapper (4, 3)
5. lähtö: 8 Greenleaf Slim (4, 6)
6. lähtö: 11 Leemark's August, 10 Bluehill's Warning, 5 Charlie Bear (3, 2)

8 x 4 x 8 x 1 x 1 x 3 = 768 riviä = 76,80 euroa

TERO SIPAKKO

Kierros 49 Toto65

1. LÄHTÖ Ryhmäajo 2100 m Helsinki

1	Galaxy Tooma* (SE)/Vladimir Mumm	2100	18,1a	4 342	1/24,6a	1/30,5a	2/20,5	Ta 30.11.
2	Arctic Holiday/Ari Kela	,,	16,4a	2 490	6/17,2	9/17,9a	3/17,1a	4/19,0a
3	Baltic Yankee/Tuomas Korvenoja	,,	16,0a	4 325	3/16,9a	5/16,3a	1/16,3a	10/19,1
4	Rainbow Beauty/Hannu Hietanen	,,	17,7a	2 960	6/18,0a	4/18,9	7/17,7a	9/18,0a
5	Get On Up/Antti Teivainen	,,	16,7a	3 960	4/17,0a	3/16,7a	1/16,9a	T 30.11.
6	Vex Ant Expert/Kari Venäläinen	,,	16,6a	3 110	1/18,2a	1/18,8	2/16,6a	2/18,7a
7	Susane/Peter Lindroos	,,	15,5a	3 950	6/17,3a	4/16,6a	11/18,4a	10/18,1a
8	Aspenhill's Amor/Juha-Pekka Vilkman	,,	16,3a	4 030	4/18,0a	3/16,4a	11/17,3a	1/18,5a
9	Ganador/Ari Moilanen	,,	16,2a	2 540	hpl	8/17,5ax	7/18,5ax	5/18,2a
10	Pinehill's Star/Marko Myllymäki	,,	16,8a	3 440	5/19,4ax	2/21,0a	1/18,1	6/17,4a
11	BWT Lady Killer/Jeroen van Craen	,,	13,9a	3 900	4/17,8	5/17,4a	-a hpl	11/19,0
12	Cheerful Tomson/Esa Holopainen	,,	16,0a	3 940	3/17,0a	5/24,9Lx	5/18,8a	Jo 29.11.

2. LÄHTÖ Ryhmäajo 1609 m Helsinki

1	Milady Leader/Mika Forss	1609	12,1a	61 159	2/15,4a	1/16,5a	2/13,7	1/15,3a
2	Transformer/Kari Rosimo	,,	13,7a	50 648	8/15,9	9/15,8a	6/17,7	7/17,0a
3	Born In Birdland/Ari Moilanen	,,	13,9a	64 302	5/13,9a	4/15,4a	8/17,9	5/16,6a
4	Robin Maguire/Hannu Hietanen	,,	12,7a	56 400	4/16,5a	5/17,0a	1/13,9a	P 1.12.
5	Fiery Sid/Esa Holopainen	,,	14,6a	48 150	9/17,7a	6/15,0a	4/15,6a	T 30.11.
6	Amalfi Boko (SE)/Antti Teivainen	,,	12,3a	45 282	6/19,6	3/m20,0	8/17,1a	7/m18,5a
7	Quantanamera/Kari Lehtonen	,,	12,7a	59 590	5/16,6a	6/17,2a	1/13,3a	Um 28.11.
8	Will Be Fever/Kari Venäläinen	,,	13,3a	59 020	8/15,7a	10/17,1a	3/16,3a	8/17,0a
9	Brien Blend/Ari Kela	,,	13,0a	48 346	10/15,3a	8/17,4	3/14,2a	6/14,6a
10	William Step/Harri Koivunen	,,	13,6a	47 640	11/14,2a	7/17,3a	5/14,5a	9/16,8a
11	Gany du Ling (SE)/Arna Ruohomäki	,,	12,8a	61 288	-a hpl	11/16,0a	4/14,3a	P 1.12.
12	Glamour Frido/Markku Nieminen	,,	13,3a	54 388	1/15,7a	3/17,0a	1/17,1	9/18,2a

3. LÄHTÖ Ryhmäajo 2100 m Helsinki

1	A.L. Viri/Ville Herttua	2100	28,5a	10 720	-a hpl	6/31,0	10/29,7a	4/30,7
2	Villiking/Kari P. Pulliainen	,,	26,4a	10 569	8/28,8a	4/31,6	2/31,1a	3/28,6a
3	Vilman Vili/Juha Ylitalo	,,	27,9a	8 875	9/29,6	7/31,4x	5/30,8x	K 1.12.
4	Lola-Mi/Ari Moilanen	,,	29,1a	7 910	4/29,9	hlo6/31,8x	2/30,7a	2/32,0a
5	A.T. Vihtori/Pekka Majoniemi	,,	28,1a	8 122	hll	7/28,6a	hpl	K 1.12.
6	Onskatar/Markus Dahlström	,,	27,4a	10 540	3/29,2a	6/28,6a	7/31,1x	5/28,9a
7	Hilpertliina/Arto Hammar	,,	27,0a	13 000	8/28,5a	4/28,8	4/29,8	6/30,8
8	Turparulla/Jyrki Korhonen	,,	29,0a	9 240	3/31,5	5/31,2	1/29,5	3/31,0a
9	Krigori/Esa Holopainen	,,	27,3a	10 460	9/30,1a	4/30,1x	2/29,7	T 30.11.
10	Linella/Marko Heikari	,,	29,9a	7 690	5/31,8	2/30,8x	2/31,4	5/33,0ax

4. LÄHTÖ Ryhmäajo 2100 m Helsinki

1	Golda Matador/Antti Teivainen	2100	14,8a	10 770	3/15,8a	6/16,9a	5/14,8a	9/15,0a
2	Victory Reward* (SE)/Arto Hammar	,,	14,0a	13 807	7/16,7a	hpl	10/17,9a	6/18,1
3	Bluehill's Thunder/Hannu Torvinen	,,	15,6a	12 650	1/17,3a	7/17,2a	hlo6/18,6a	T 30.11.
4	Star Martini/Markku Nieminen	,,	14,5a	15 975	2/16,1a	10/15,5a	1/17,9a	2/17,3a
5	Byebyecya/Ari Moilanen	,,	13,7a	15 809	-a hpl	10/15,9a	7/17,8a	-a hpl
6	Donque/Harri Koivunen	,,	15,2a	15 910	7/16,7a	11/18,1a	11/17,3	8/18,5a
7	General Avenger/Peter Lindroos	,,	15,5a	14 900	1/17,8a	4/17,5a	10/15,5a	2/16,3a
8	Goofy Journey/Esa Holopainen	,,	14,7a	13 770	2/18,2a	7/16,5a	4/17,5	3/15,4a
9	Violin Lake/Kari Rosimo	,,	15,2a	11 950	4/18,8x	1/15,9	9/18,4x	15/21,1
10	Tapper (SE)/Sami Sandberg	,,	14,0a	14 597	3/14,7a	4/15,7a	1/14,6a	1/18,1a
11	BWT Erne/Mika Forss	,,	14,9a	15 950	5/16,8ax	3/17,5a	3/18,7a	P 1.12.
12	Ranch Jagger/Tapio Perttunen	,,	14,0a	14 640	11/16,8a	6/18,0a	2/15,0a	1/17,9a

5. LÄHTÖ Ryhmäajo 2100 m Helsinki

1	Viking Wonder/Hannu Torvinen	2100	14,8a	11 855	7/15,3a	5/16,9a	3/18,5	1/16,3a
2	Elvis Duo/Marko Hakkarainen	,,	13,7a	46 858	3/16,8	3/17,6a	9/16,6a	7/15,9a
3	Huambo/Esa Holopainen	,,	17,8a	7 450	3/20,3	-a hpl	7/18,0a	1/17,8a
4	Harmi's Frido/Markku Nieminen	,,	13,8a	69 036	1/15,1a	9/16,1a	4/15,7a	5/14,8a
5	Zatopek Hoss/Tuomas Korvenoja	,,	14,3a	15 743	3/15,1a	4/15,3a	hpl	3/15,7a
6	Lightning McQueen/Kari Venäläinen	,,	14,6a	19 375	9/17,3x	hpl	2/17,0a	4/15,4a
7	An-Lady/Juhani Tapani	,,	12,7a	41 925	1/15,8	8/17,2	4/18,0a	5/16,9a
8	Greenleaf Slim/Mika Forss	,,	13,1a	77 450	1/15,6a	2/14,2a	1/16,7a	2/15,3a

6. LÄHTÖ Ryhmäajo 2100 m Helsinki

1	Cross de Luxe (SE)/Antti Teivainen	2100	14,4a	36 721	13/17,9x	14/19,3	9/17,5	6/16,4
2	Victory Beat/Harri Koivunen	,,	14,6a	26 200	11/18,1	6/20,0a	1/15,1a	7/18,9a
3	S:t Thomas* (SE)/Vladimir Mumm	,,	14,4a	34 922	1/19,8a	2/19,3a	1/20,8	Ta 30.11.
4	Mr Pekka/Mika Forss	,,	14,9a	28 040	7/18,4a	7/16,8a	4/16,0a	5/16,6
5	Charlie Bear* (SE)/Hannu Hietanen	,,	13,8a	33 523	10/16,4a	5/15,9a	3/16,0ax	-a hpl
6	Enzo Wibb (SE)/Asko Hyvönen	,,	14,7a	37 719	4/15,9	5/18,2x	6/17,3	3/17,8a
7	Stone Capes Gun/Esa Holopainen	,,	13,0a	34 110	6/15,7a	6/16,3a	7/15,3a	8/19,1a
8	Theo de Villeneuve* (SE)/Ari Moilanen	,,	13,5a	37 566	2/14,3a	9/15,8a	6/15,0a	5/15,0a
9	Greenhill's Bobby (SE)/Juha Ylitalo	,,	14,0a	35 916	10/18,6	9/19,9a	5/15,9a	8/18,3
10	Bluehill's Warning/Hannu Torvinen	,,	12,0a	33 610	6/15,0a	3/16,4a	1/15,3a	4/18,0a
11	Leemark's August/Tommi Kylliäinen	,,	13,4a	36 070	10/17,4a	7/15,1a	4/14,4a	3/15,5a
12	Vivad Poppet/Peter Lindroos	,,	14,2a	27 250	-a hpl	2/15,8	4/14,2a	2/17,0a

Pakkaajien vastuu keruusta lykkääntyy

Pakkaajat saavat puolitoista vuotta lisäaikaa järjestää käytettyjen pakkausten keräysverkosto kotitalouksia varten. Päätös sisältyy torstaina valtioneuvoston hyväksymään esitykseen jätelain muuttamisesta.

Nykyisen jätelain mukaan pakkaajien piti järjestää jätehuolto ja vastata siitä aiheutuvista kustannuksista jo ensi vuoden toukokuusta alkaen. Tuottajien mukaan niillä ei ollut edellytyksiä toimia tässä aikataulussa.

Tällä hetkellä kunnat ovat järjestäneet kuluttajapakkausten keräyksen lähes kokonaan.

MT

Muoviroska kulkee merestä lautaselle

Suomen ympäristökeskuksen (Syke) tutkijat ovat ensimmäistä kertaa osoittaneet mikrokokoisen muovin kulkeutuvan meren ravintoverkossa. Planktoneliöt eivät pysty erottelemaan muovinkappaleita luontaisen ravinnon joukosta, vaan syövät myös muovia.

Tutkimuksen laboratoriokokeissa eläinplanktonille syötettiin luontaisen ravinnon joukossa fluoresoivia, 10 mikrometrin kokoisia muovikuulia. Muovia syöneet planktoneläimet puolestaan syötettiin suuremmille äyriäisille. Näin todennettiin, miten muovi kulkeutuu ravintoketjussa päätyen aina ihmisten lautasille asti.

Analyysi roskahaavilla Itämerestä kerätyistä näytteistä julkaistaan ensi vuonna. Aikaisemmat tutkimukset Ruotsin länsirannikolta kertovat meren pintaveden sisältävän kymmeniä murusia ihmisperäistä roskaa litraa kohti.

Merten roskaantuminen on kasvavan mielenkiinnon kohteena. Yksi syy tähän on EU:n meristrategiadirektiivi, jossa kuvataan merien tilaa yhdentoista kuvaajan, muun muassa meriroskan määrän avulla. Suurin osa roskasta on muovia.

MT